



Hudba v době ROMÁNSKÉHO SLOHU 10.-13.stol.

GREGORIÁNSKÝ CHORÁL

-Název je odvozen od jména papeže Řehoře Velikého - latinsky Gregorius.
Ten odstranil nejednotnost v bohoslužebných zpěvech, nechal vypracovat zpěvník, který přesně určil co se má v který den či v který svátek v kostele zpívat. Toto opatření sjednotilo církevní zpěv v celé tehdejší křesťanské Evropě.

ZNAKY gregoriánského chorálu:

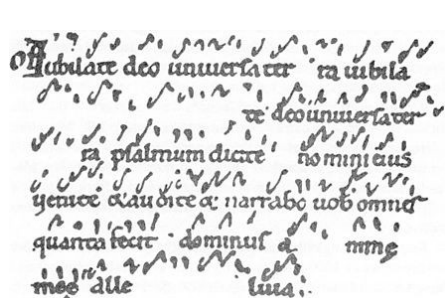
- jednohlasý zpěv
- latinský jazyk
- bez doprovodu nástrojů
- zpívají vyškolení zpěváci (kněží, mniši)
- používá církevní stupnice - módy (převzaté z antiky)
- volný rytmus - řídí se pouze rytmem řeči a nádechy



NOTACE

notace prošla v tomto období významným vývojem:

- 1) počátkem byly NEUMY - značky nad textem, které naznačovaly průběh melodie (1)
- 2) později byly neumy vylepšeny přidáním linky - mohly částečně udávat i výšku tónu
- 3) linka se natolik osvědčila, že se zanedlouho objevily i další linky a vznikla tak NOTOVÁ OSNOVA ta se nakonec ustálila na čtyřech linkách (2)
 - noty mají hranatý tvar
 - používal se C klíč, nebo F klíč, neměl pevné místo, psal se na různé linky tak, aby se zapsaná melodie vešla do osnovy - pomocné linky totiž nebyly
 - tento způsob notového zápisu se používá v liturgické hudbě dodnes (3)



1) neumy

2) historický zápis

3) dnešní zápis

Velkým přínosem pro vývoj hudby byly také práce tehdejších hudebních teoretiků, z nichž nejznámější je **Guido z Arezza**, autor mj. čtyřlínkové osnovy a solmizace.

Poslechněte si ukázkou gregoriánského chorálu:

https://www.youtube.com/watch?v=8MiHA8rNNFE&list=PLREpcl7sbsfC0U4FB7o7dId59Sq_X1Nxe&index=13

[v=8MiHA8rNNFE&list=PLREpcl7sbsfC0U4FB7o7dId59Sq_X1Nxe&index=13](https://www.youtube.com/watch?v=8MiHA8rNNFE&list=PLREpcl7sbsfC0U4FB7o7dId59Sq_X1Nxe&index=13)